KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS (ES) 2022/2461

2022 m. gruodžio 14 d.

kuriuo pripažįstama, kad schema „KZR INiG“ tinka atitikčiai Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) 2018/2001 nustatytiems biodegalų, skystųjų bioproduktų, biomasės kuro, iš atsinaujinančiųjų išteklių pagaminto nebiologinės kilmės skystojo ir dujinio kuro bei perdirbtos anglies kuro reikalavimams įrodyti, ir panaikinamas Komisijos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2022/603

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2018/2001 dėl skatinimo naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją ([1]), ypač į jos 30 straipsnio 4 dalį,

kadangi:

(1) Direktyva (ES) 2018/2001 nustatyti tam tikro kuro (t. y. biodegalų, skystųjų bioproduktų, biomasės kuro, iš atsinaujinančiųjų išteklių pagaminto nebiologinės kilmės skystojo ir dujinio kuro bei perdirbtos anglies kuro) reikalavimai. Jais užtikrinama, kad šį kurą įskaičiuoti į toje direktyvoje nustatytus rodiklius būtų galima tik tuo atveju, jei jis tvariai pagamintas ir leidžia reikšmingai sumažinti išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, palyginti su iškastiniu kuru. Tos direktyvos 29 straipsnyje nustatyti tvarumo ir išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo kriterijai, taikomi biodegalams, skystiesiems bioproduktams ir biomasės kurui. Be to, tos direktyvos 26 straipsnyje ir Komisijos deleguotajame reglamente (ES) 2019/807 ([2]) nustatyti kriterijai, pagal kuriuos nustatoma: i) kurios biodegalams, skystiesiems bioproduktams ar biomasės kurui gaminti naudojamos pradinės žaliavos kelia didelę netiesioginio žemės paskirties keitimo riziką ir ii) kuriuos tam tikras sąlygas atitinkančius biodegalus, skystuosius bioproduktus arba biomasės kurą, kurie kelia didelę netiesioginio žemės paskirties keitimo riziką, galima sertifikuoti kaip keliančius nedidelę netiesioginio žemės paskirties keitimo riziką. Direktyvos (ES) 2018/2001 25 straipsnio 2 dalyje nustatyti išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo kriterijai, taikomi transporto sektoriuje naudojamam iš atsinaujinančiųjų išteklių pagamintam nebiologinės kilmės skystajam ir dujiniam kurui bei perdirbtos anglies kurui. Tos direktyvos 28 straipsnio 2 dalyje reikalaujama, kad ekonominės veiklos vykdytojai į Sąjungos duomenų bazę įrašytų informaciją apie sudarytus sandorius ir transporto sektoriuje naudojamo tam tikro kuro iš atsinaujinančiųjų išteklių (biodegalų, biodujų ir iš atsinaujinančiųjų išteklių pagaminto nebiologinės kilmės skystojo ir dujinio kuro) ir perdirbtos anglies kuro tvarumo charakteristikas;

(2) Direktyvoje (ES) 2018/2001 taip pat nustatytos taisyklės, kaip apskaičiuoti iš atsinaujinančiųjų išteklių pagamintos elektros energijos įnašą siekiant transporto sektoriaus tikslų. Visų pirma tos direktyvos 27 straipsnio 3 dalyje išdėstytos šio įnašo apskaičiavimo taisyklės, taikomos kai elektros energija tiesiogiai naudojama elektrinėms transporto priemonėms varyti ir kai ji naudojama transporto sektoriuje naudojamam nebiologinės kilmės skystajam ir dujiniam kurui iš atsinaujinančiųjų išteklių gaminti;

(3) savanoriškoms schemoms tenka svarbus vaidmuo teikiant įrodymus, kad biodegalai ir skystieji bioproduktai atitinka tvarumo kriterijus ir išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių kiekio sumažėjimo kriterijus. Pagal Direktyvą (ES) 2018/2001, naudojantis savanoriškomis schemomis galima: i) patvirtinti viso iš biomasės pagaminto kuro, įskaitant dujinį ir kietąjį kurą, atitiktį toje direktyvoje nustatytiems tvarumo kriterijams; ii) pateikti tikslius duomenis apie sumažintą išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį; iii) patvirtinti iš atsinaujinančiųjų išteklių pagaminto nebiologinės kilmės skystojo ir dujinio transporto kuro ir perdirbtos anglies kuro atitiktį išmetamo

([1]) OL L 328, 2018 12 21, p. 82.

([2]) 2019 m. kovo 13 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2019/807, kuriuo dėl didelę netiesioginio žemės naudojimo keitimo riziką keliančių pradinių žaliavų, kurių auginimo teritorija reikšmingai plečiama į žemės, kurioje yra didelių anglies sankaupų, plotus, nustatymo ir nedidelę netiesioginio žemės naudojimo keitimo riziką keliančių biodegalų, skystųjų bioproduktų ir biomasės kuro sertifikavimo papildoma Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/2001 (OL L 133, 2019 5 21, p. 1).

šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo kriterijams ir iv) įrodyti, kad laikomasi tos direktyvos 27 straipsnio 3 dalies taisyklių, pagal kurias apskaičiuojama iš atsinaujinančiųjų išteklių pagamintos elektros energijos dalis transporto sektoriuje. Savanoriškos schemos taip pat gali padėti įrodyti, kad ekonominės veiklos vykdytojai į Sąjungos arba nacionalines duomenų bazes pagal Direktyvos (ES) 2018/2001 28 straipsnio 4 dalį įrašo tikslią informaciją apie tam tikrą transporto sektoriuje naudojamą kurą iš atsinaujinančiųjų išteklių ir perdirbtos anglies kurą. Be to, savanoriškos schemos gali būti naudojamos nedidelę netiesioginio žemės naudojimo keitimo riziką keliantiems biodegalams, skystiesiems bioproduktams ir biomasės kurui sertifikuoti. Komisija gali nuspręsti, kad savanoriškos nacionalinės arba tarptautinės schemos gali būti naudojamos visais šiais tikslais arba kai kuriais iš jų;

(4) pagal Direktyvos (ES) 2018/2001 30 straipsnio 9 dalį, jeigu ekonominės veiklos vykdytojas pateikia pagal Komisijos pripažintą savanorišką schemą gautų įrodymų arba duomenų apie atitiktį tvarumo ir išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo kriterijams, tiek, kiek taikomas sprendimas dėl pripažinimo, valstybė narė neturi reikalauti, kad tiekėjas pateiktų papildomų įrodymų;

(5) 2020 m. rugpjūčio 28 d. Komisijai pagal Direktyvos (ES) 2018/2001 30 straipsnio 4 dalį pateiktas prašymas pripažinti schemą „KZR INiG“. Gavusi prašymą Komisija įvertino tą schemą ir nustatė tam tikrų problemų, dėl kurių schema negalėjo būti laikoma suderinama su tvarumo kriterijais, nustatytais Direktyvos (ES) 2018/2001 29 straipsnyje. 2021 m. birželio 25 d. prašymas pateiktas pakartotinai ir tos problemos buvo tinkamai išspręstos. Atlikusi vertinimą Komisiją padarė išvadą, kad schemoje: i) tinkamai atsižvelgta į Direktyvos (ES) 2018/2001 29 straipsnio 2–5 dalyse nustatytus žemės ūkio biomasės tvarumo kriterijus; ii) pateikti tikslūs duomenys apie išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimą Direktyvos (ES) 2018/2001 29 straipsnio 10 dalies taikymo tikslu ir iii) taikyta masės balanso metodika pagal Direktyvos (ES) 2018/2001 30 straipsnio 1 ir 2 dalių reikalavimus. Tačiau Komisija nemanė, kad schemoje tinkamai atsižvelgta į miško biomasės tvarumo kriterijus, nustatytus Direktyvos (ES) 2018/2001 29 straipsnio 6 ir 7 dalyse. Todėl Komisijos įgyvendinimo sprendimu (ES) 2022/603 ([3]) pripažinta, kad schema „KZR INiG“ tinka tik atitikčiai Direktyvos (ES) 2018/2001 29 straipsnio 2–5 ir 10 dalyse nustatytiems reikalavimams įrodyti;

(6) schema „KZR INiG“ buvo papildomai pakeista siekiant užtikrinti, kad būtų tinkamai atsižvelgta ir į miško biomasės tvarumo kriterijus, nustatytus Direktyvos (ES) 2018/2001 29 straipsnio 6 ir 7 dalyse. 2022 m. rugsėjo 23 d. prašymas pateiktas pakartotinai ir padarytais papildomais pakeitimais tinkamai išspręstos visos likusios problemos, kurios buvo nustatytos anksčiau;

(7) schema „KZR INiG“ apimamos šių rūšių žaliavos: žemės ūkio biomasė, miško biomasė, atliekos ir liekanos. Schema taip pat apimamos visos kuro rūšys. Jos geografinė aprėptis – pasaulinė, taip pat ja apimama visa kilmės grandinė (biometano atveju – iki gamybos įrenginio). 2022 m. rugsėjo 23 d. gavusi pakartotiną prašymą pripažinti schemą „KZR INiG“, Komisija ją iš naujo įvertino ir nustatė, kad joje: i) tinkamai atsižvelgiama į Direktyvos (ES) 2018/2001 29 straipsnio 2–7 dalyse nustatytus tvarumo kriterijus; ii) pateikiami tikslūs duomenys apie išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimą tos direktyvos 29 straipsnio 10 dalies taikymo tikslais ir iii) taikoma masės balanso metodika pagal tos direktyvos 30 straipsnio 1 ir 2 dalių reikalavimus;

(8) Komisijos atliktame vertinime neatsižvelgta į įgyvendinimo aktą, kuris turi būti priimtas pagal Direktyvos (ES) 2018/2001 29 straipsnio 8 dalį, dėl atitikties tos direktyvos 29 straipsnio 6 ir 7 dalyse nustatytiems tvarumo kriterijams įrodymo gairių ([4]). Todėl šiuo atžvilgiu schema „KZR INiG“ bus iš naujo įvertinta;

([3]) 2022 m. balandžio 8 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2022/603 dėl pripažinimo, kad schema „KZR INiG“ tinka atitikčiai Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) 2018/2001 nustatytiems biodegalų, skystųjų bioproduktų, biomasės kuro, iš atsinaujinančiųjų išteklių pagaminto nebiologinės kilmės skystojo ir dujinio kuro bei perdirbtos anglies kuro reikalavimams įrodyti (OL L 114, 2022 4 12, p. 185).

([4]) 2022 m. rugsėjo 14 d. Biodegalų, skystųjų bioproduktų ir biomasės kuro tvarumo komitetas pateikė teigiamą nuomonę dėl Įgyvendinimo reglamento dėl atitikties Direktyvos (ES) 2018/2001 29 straipsnio 6 ir 7 dalyse nustatytiems tvarumo kriterijams įrodymo gairių, bet jis kol kas oficialiai nepriimtas.

(9) Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2022/996 ([5]) bus taikomas tik nuo 2023 m. gruodžio 30 d. Atsižvelgiant į naująjį įgyvendinimo reglamentą schema „KZR INiG“ turėtų būti iš naujo įvertinta;

(10) atlikusi schemos „KZR INiG“ vertinimą Komisiją nustatė, kad ji atitinka tinkamus patikimumo, skaidrumo ir nepriklausomo audito standartus ir Direktyvos (ES) 2018/2001 VI priede nustatytus metodinius reikalavimus;

(11) skaidrumo ir teisinio tikrumo sumetimais tikslinga, kad viename Komisijos akte būtų išsamiai nustatyti visi su tvarumu ir išmetamu šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekiu susiję kriterijai, į kuriuos, kaip manoma, tinkamai atsižvelgiama schemoje „KZR INiG“. Todėl Įgyvendinimo sprendimas (ES) 2022/603 turėtų būti pakeistas;

(12) pripažinta schema „KZR INiG“ turėtų būti nurodyta Komisijos interneto svetainės EUROPA skiltyje, skirtoje savanoriškoms schemoms;

(13) šiame sprendime nustatytos priemonės atitinka Biodegalų, skystųjų bioproduktų ir biomasės kuro tvarumo komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Savanoriškoje schemoje „KZR INiG“ (toliau – schema), kuri Komisijai pateikta pripažinti 2022 m. rugsėjo 23 d., įrodomi šie elementai, susiję su pagal schemą audituojamu kuru:

a) biodegalų, skystųjų bioproduktų ir biomasės kuro siuntų atitiktis Direktyvos (ES) 2018/2001 29 straipsnio 2–7 ir 10 dalyse nustatytiems tvarumo kriterijams;

b) tai, kad ekonominės veiklos vykdytojai laikosi prievolės į Sąjungos arba nacionalines duomenų bazes pagal Direktyvos (ES) 2018/2001 28 straipsnio 4 dalį įrašyti tikslią informaciją apie transporto sektoriuje naudojamą kurą iš atsinaujinančiųjų išteklių ir perdirbtos anglies kurą.

Be to, schemoje pateikiami tikslūs duomenys apie išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimą Direktyvos (ES) 2018/2001 29 straipsnio 10 dalies taikymo tikslais, nes jais užtikrinama, kad ankstesnių kilmės grandinės grandžių ekonominės veiklos vykdytojai perduotų visą svarbią informaciją tolesnių kilmės grandinės grandžių ekonominės veiklos vykdytojams.

Pakeitus savanoriškos schemos „KZR INiG“, kurios pripažinimo prašymas Komisijai pateiktas 2022 m. rugsėjo 23 d., turinį taip, kad gali pasikeisti pagrindas, kuriuo remiantis priimtas šis sprendimas, apie tai nedelsiant pranešama Komisijai. Komisija įvertina pakeitimus, apie kuriuos pranešta, siekdama nustatyti, ar schemoje vis dar tinkamai laikomasi tvarumo kriterijų, dėl kurių ji pripažinta.

2 straipsnis

Sprendimas taikomas iki 2027 m. gruodžio 16 d.

3 straipsnis

Šis sprendimas panaikinamas, jei:

a) aiškiai įrodoma, kad savanoriška schema „KZR INiG“ neįgyvendinami priimant šį sprendimą svarbiais laikyti elementai, arba jei padaromas didelis struktūrinis tų elementų pažeidimas;

b) įgyvendinant savanorišką schemą „KZR INiG“ Komisijai nepateikiamos metinės ataskaitos pagal Direktyvos (ES) 2018/2001 30 straipsnio 5 dalį;

([5]) 2022 m. birželio 14 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2022/996 dėl tvarumo ir išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo kriterijų bei nedidelės netiesioginio žemės naudojimo keitimo rizikos kriterijų tikrinimo taisyklių (OL L 168, 2022 6 27, p. 1).

c) įgyvendinant savanorišką schemą „KZR INiG“ netaikomi nepriklausomo audito standartai ir kiti reikalavimai, nustatyti Direktyvos (ES) 2018/2001 29 straipsnio 8 dalyje ar 30 straipsnio 8 dalyje nurodytuose įgyvendinimo aktuose, arba nepatobulinami kiti schemos elementai, laikomi svarbiais tolesniam schemos pripažinimui.

4 straipsnis

Įgyvendinimo sprendimas (ES) 2022/603 panaikinamas nuo 2022 m. gruodžio 16 d.

5 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Priimta Briuselyje 2022 m. gruodžio 14 d.

Komisijos vardu
Pirmininkė
Ursula VON DER LEYEN